

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของการศึกษา

ในสังคมทั่ว ๆ ไปมักมีกลุ่มชาติพันธุ์ปะปนกันอยู่ในสังคมมากมาย แต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ก็จะมีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง มีสิ่งที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลายกลุ่มที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ลาวพวนก็เป็นกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มหนึ่งที่อพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทย และได้ชื่อว่าเป็นชนชาติไทยสาขาหนึ่งที่มีแบบแผนวัฒนธรรมเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

ชัชวาลย์ สุกันทรวิภาติ (2523 : 21) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของพวนว่า คือคนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเคยมีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ที่บริเวณที่ราบสูงเชียงขวาง (Chiang Khvang) หรือตรันนินห์ (Tran ninh) ทางตะวันออกเฉียงใต้ของหลวงพระบาง และทางตะวันออกเฉียงเหนือของเวียงจันทน์อยู่ทางตอนเหนือของลาวในปัจจุบัน ซึ่งเป็นอาณาเขตติดต่อกับประเทศเวียดนาม อาณาเขต 400 ตารางกิโลเมตรของที่ราบสูงนี้ล้อมรอบด้วยภูเขา ในอดีตดินแดนแห่งนี้ได้ก่อตัวเป็นรัฐเล็ก ๆ รัฐหนึ่งที่มีพลเมืองหนาแน่น มีวัฒนธรรมของตนเอง ที่ได้ชื่อว่าพวนเป็นเพราะในบริเวณที่ราบสูงเชียงขวางซึ่งล้อมรอบด้วยภูเขา มีภูเขาใหญ่ลูกหนึ่งที่ตั้งชื่อว่าภูพวน และแม่น้ำสายหนึ่งที่ตั้งชื่อว่าแม่น้ำพวน คนกลุ่มนี้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในที่ราบสูงเชียงขวางและอยู่ใกล้ภูเขาและแม่น้ำดังกล่าว บริเวณที่ตั้งถิ่นฐานอยู่จึงได้ชื่อว่าบ้านพวนหรือเมืองพวน

พวนพวนนอกจากจะมีถิ่นฐานอยู่บริเวณเมืองพวนในที่ราบสูงเชียงขวางแล้ว ยังได้อพยพมาทางตะวันตกเมื่อสองสามศตวรรษก่อนไปอยู่ตำบลใกล้เคียงเมืองเวียงจันทน์ เมืองหลวงพระบาง และกระจัดกระจายอยู่ที่บริเวณแม่น้ำจิมในประเทศลาว เช่น บ้านสนพันทอง หาดเลี้ยว ตลิงชัน บ้านเถิน ฯลฯ พวกที่อพยพมานี้ยังรักษาความผูกพันทางเครือญาติกับพวกที่อยู่เชียงขวางไว้ได้ โดยยังมีการติดต่อไปมาหาสู่กัน

พวกพวนเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่เมื่อใด ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด แต่อาจสันนิษฐานได้ว่าพวกพวนเข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ ก่อนที่จะมีการจารึกหรือบันทึกเรื่องราวประวัติศาสตร์ไทย แต่เข้ามาเพียงกลุ่มเล็ก ๆ กระจัดกระจายไปอยู่ตามที่ต่าง ๆ

จากการที่พวกพวนเป็นชาวเผ่าไต (Tai) ซึ่งเป็นชนชาติโบราณพวกหนึ่งที่มีนิสัยรักสงบชอบอิสระ ไม่ชอบอยู่ใต้อำนาจของใคร เมื่อถูกรุกรานหรือทำมาหากินไม่สะดวก ก็มักจะอพยพโยกย้ายไปหาที่ทำมาหากินหรือตั้งหลักแหล่งใหม่ เพราะฉะนั้นการอพยพโยกย้ายจึงเป็นเรื่องปกติของชนเผ่าไตซึ่งมักจะมิอยู่เสมอ

นอกจากนี้ ท่านศาสตราจารย์ชิน อยู่ดี (พ.ศ. 2503 : 24) ได้กล่าวไว้ในหนังสือคนก่อนประวัติศาสตร์ว่า ชนชาวไทยได้อพยพมาจากภูมิลำเนาภาคอีสานและภาคเหนือเมื่อประมาณ 2000 ปีมาแล้ว เว้นแต่ว่าเรียกตนเองว่า อ้ายลาว และได้มาตั้งอาณาจักรอ้ายลาวขึ้นบนสองฝั่งแม่น้ำโขง ส่วนอาณาจักรนี้มีอาณาเขตแค่นี้ อย่างไร ไม่มีใครค้นคว้าและเขียนไว้เลย คงมีแต่ด้านประวัติศาสตร์คือ มีตำนานซึ่งถือเป็นหลักฐานชั้นต้น (primary source) กล่าวว่า ในสมัยหนึ่งพ่อขุนบรมกษัตริย์แห่งเมืองแก่นทรวงส่งพระราชโอรส 7 องค์ ให้แยกย้ายกันไปสร้างบ้านแปลงเมืองในทิศทางต่าง ๆ กัน โอรสองค์ที่ 3 ชื่อท้าวเจตเจือ ได้ไปสร้างบ้านแปลงเมืองที่เมืองพวน (เชียงขวาง) โอรสองค์แรกชื่อขุนลอ (ได้เสด็จมาสร้างอาณาจักรล้านช้าง (เมืองเซ้า-หลวงพระบาง) หรือประเทศลาวในปัจจุบัน ต่อมาเมื่อพระยาสุวธรรมโคมคำได้ขึ้นครองอาณาจักรล้านช้าง เมื่อ พ.ศ. 1859 และเป็นขณะที่ถูกรวมเข้ากับอาณาจักรสุโขทัยแล้ว ดังคำประกาศที่ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ 1 ว่าอาณาจักรสุโขทัยได้แผ่ออกไป "เท้าฝั่งของถึงเวียงจันทน์เวียงคำที่เป็นที่แล้ว"

จากข้อสันนิษฐานของศาสตราจารย์ชิน อยู่ดี ที่เกี่ยวกับการเข้ามาอยู่ในประเทศไทยของคนก่อนประวัติศาสตร์ มักจะอพยพเข้ามาอยู่ 3 ทาง คือ

1. จากประเทศลาวข้ามฝั่งโขงทางจังหวัดน่าน
2. จากประเทศลาวข้ามฝั่งโขงทางจังหวัดเลย
3. จากประเทศลาวข้ามฝั่งโขงทางจังหวัดหนองคาย

นอกจากนี้ก็มีหลักฐานการอพยพเข้ามาของคนพวนปรากฏแน่ชัดจากการบันทึกไว้และการศึกษาค้นคว้าของนักประวัติศาสตร์หลายท่าน เช่น

Vella(อ้างใน ชีวาลัย สัคนวิภัติ (2523:23) ได้กล่าวถึงพวนที่ได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับไทย สรุปได้ว่า ก่อนการยกของเจ้าอนุ ที่ราบสูงตรันนินห์ (Tran-ninh Plateau) ได้ตกอยู่ในความปกครองของเจ้าอนุแห่งเมืองเวียงจันทน์ หลังจากเวียงจันทน์ได้พ่ายแพ้แก่ญวนแล้ว เจ้าอนุก็ได้ไปสวามิภักดิ์ต่อญวน ต่อมาเมื่อไทยจับเจ้าอนุและปราบเมืองเวียงจันทน์ได้ก็พยายามทำให้เมืองต่าง ๆ มาอยู่ในความปกครองของไทย ซึ่งก็ทำสำเร็จได้เป็นการชั่วคราวชั่วคราว เพราะเมื่อเวลาว่างเลยไปเมืองเหล่านั้นก็มักจะไปอยู่ในความปกครองของญวนอีก เนื่องจากอาณาเขตและสภาพทางเศรษฐกิจของเมืองเหล่านั้นใกล้ชิดกับญวนมากกว่า

ในปีพ.ศ. 2363 เจ้าน้อยผู้นำของพวนได้มาสวามิภักดิ์ต่อไทย การที่เจ้าน้อยได้ร่วมมือกับไทยจับเจ้าอนุได้นั้น สร้างความแค้นเคืองให้กับญวนมากจึงได้ยกทัพไปตีเมืองพวน เจ้าน้อยถูกฆ่า เมืองพวนได้ถูกผนวกเข้ากับญวนอีก ในต้นปี พ.ศ. 2377 ไทยได้ส่งกองทัพไปตีเมืองพวนคืนมาได้ และในครั้งนั้นก็ได้นำผู้คนอพยพเข้ามาเมืองไทยด้วย ซึ่งจัดว่าเป็นช่วงที่ลาวพวนมีการอพยพกลุ่มใหญ่ที่สุด มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งตรงกับสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 พ.ศ.2367-2394

สำหรับสาเหตุการอพยพของลาวพวนมายังประเทศไทยนั้น สนิท สัมกรการ (อ้างในกนกพรรณ แสงเรือง, 2532: 45-46) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. สาเหตุเนื่องมาจากสงครามที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาระหว่างเมืองพวนและรัฐต่าง ๆ ที่มีกำลังอำนาจมากกว่า เช่น เวียดนาม ลาว ไทย ซึ่งเมื่อใดก็ตามที่เกิดสงครามระหว่างเวียงจันทน์กับไทย ชาวพวนก็จะถูกกวาดต้อนเข้าไปด้วยทุกครั้ง เพื่อขอแรงงานไปใช้ในการกสิกรรมและเพื่อมิให้เป็นกำลังแก่ข้าศึกในเรื่องเสบียงอาหาร
2. สาเหตุเกิดจากพวกฮ่อรบกวานโดยสม้าเสมอ ทำให้ชาวพวนบางกลุ่มเต็มใจอพยพเข้ามาเอง
3. สาเหตุเกิดจากความลำบากในการหาเลี้ยงชีพ เนื่องจากแผ่นดินไม่อุดมสมบูรณ์และสภาพภูมิศาสตร์ไม่อำนวย การอพยพมานี้มีกันหลายคราว และแบ่งแยกมาเป็น 3 ทางใหญ่ด้วยกันคือ

กลุ่มที่ 1 มาตั้งถิ่นฐานที่หมู่บ้านพวน (ขณะนี้คือ ตำบลบางน้ำเชี่ยว อำเภอมหาราชบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และบางกลุ่มอพยพต่อมาอยู่ที่ อำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี

กลุ่มที่ 2 มาตั้งถิ่นฐานที่หาดเลี้ยว อำเภอศรีษะเกษ จังหวัดสุโขทัย

กลุ่มที่ 3 อพยพมาตั้งถิ่นฐานที่จังหวัดนครนายก และจังหวัดปราจีนบุรี ต่อมาก็ได้มีการ
อพยพกระจัดกระจายไปจังหวัดใกล้เคียง เช่น แพร่ อุดรดิตถ์ พิษณุโลก
พิจิตร สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา

อย่างไรก็ดี ลาวพวนได้อพยพเข้ามาและรวมกลุ่มกันตั้งรกรากในประเทศไทยเป็นเวลายาวนาน ถ้าจะนับการอพยพในรัชกาลที่ 3 ซึ่งเป็นการอพยพครั้งยิ่งใหญ่ที่ลาวพวนอพยพกันมาเป็นจำนวนมาก และเป็นเวลาประมาณ 150 ปีเศษ ลาวพวนเป็นกลุ่มชนที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เป็นพวกที่รักความสงบ รักหมู่คณะ พวกพ้องของตนเองเป็นหลักยึดมั่น ดังจะเห็นได้จากการรวมตัวกันก่อตั้งเป็นชมรมพวนขึ้น และยังนับถือยึดมั่นในศาสนาพุทธตลอดจนเคร่งครัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของตนมาก ซึ่งได้ถือปฏิบัติตามแบบอย่างบรรพบุรุษ (ชัชวาลย์ สุคันธวิภัติ, 2523:25)

ในรอบปีหนึ่งประเพณีของลาวพวนที่ยังยึดถือและปฏิบัติกันมีดังนี้คือ

เดือนอ้ายบุญข้าวจี	เดือนยี่บุญข้าวหลาม
เดือนสามบุญกำฟ้า	เดือนห้าบุญสงกรานต์
เดือนหกทำบุญหมู่บ้าน	เดือนแปดบุญเข้าพรรษา
เดือนเก้าบุญห่อข้าว (สารทพวน)	เดือนสิบเอ็ดบุญตักบาตรเทโว
เดือนสิบสองใส่กระจาดเทศน์มหาชาติ	สนุกแลฯ

นอกจากนี้ยังมีประเพณียึดถือปฏิบัติกันอีกหลายอย่าง เช่น การแห่บั้งไฟ การเซิ้งนางแมว การลากกระดาน (กองข้าว) การสู้วัวข้าว การลงช่วง (รมสาว) ประเพณีกำเกียง ประเพณีห่อข้าวดำดิน (ชัชวาลย์ สุคันธวิภัติ, 2523:26-34)

ปัจจุบันประเพณีต่าง ๆ ของลาวพวนซึ่งเคยยึดถือปฏิบัติกันมา บางประเพณีก็กระทำแบบไม่ต่อเนื่องกระทำเป็นบางครั้งบางคราว บางประเพณีก็ปฏิบัติในเพียงบางจังหวัดเท่านั้น บางประเพณีก็ยังยึดถือปฏิบัติอยู่ แต่ก็ได้มีการละทิ้งขั้นตอนที่สำคัญไป หรือบางทีก็เปลี่ยนแปลงรูปแบบของพิธีกรรมไป ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากการที่ลาวพวนมีโอกาสได้รับการศึกษา และติดต่อใกล้ชิดกับวัฒนธรรมของชาวไทยนาน ๆ ทำให้ได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมไทยมากขึ้น ทศคนคติคล้ายคนไทยมาก

ขึ้นและนำเอาบางส่วนไปใช้ในการดำเนินชีวิต (ประจักษ์ เข็มมกต์, 2528:2515:8)

ประเพณีพิธีกรรมจึงเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามแม้ว่าลาวพวนจะได้รับวัฒนธรรมไทย แต่ลาวพวนก็ยังคงยึดเอกลักษณ์ของตนเองอยู่ โดยเฉพาะพิธีบุญกำฟ้าเป็นพิธีกรรมที่ลาวพวนยังยึดถือปฏิบัติอยู่เป็นประจำและเป็นพิธีกรรมเดียวที่เหลืออยู่ในปัจจุบันซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ของลาวพวนไว้ ดังนั้นเป็นที่น่าสนใจและน่าศึกษาหาคำตอบว่า พิธีบุญกำฟ้าเป็นพิธีกรรมเกี่ยวกับอะไร พิธีกรรมมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร จึงทำให้ลาวพวนให้ความสำคัญกับพิธีกรรมนี้มากกว่าพิธีกรรมอื่น ๆ โดยเฉพาะลาวพวนที่บ้านพวนในจังหวัดสิงห์บุรี ถือว่าพิธีบุญกำฟ้าเป็นพิธีกรรมที่สำคัญที่สุดในรอบปี

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดของพิธีบุญกำฟ้าของลาวพวน
2. เพื่อศึกษาถึงพิธีบุญกำฟ้าที่มีต่อการจัดระเบียบสังคมของลาวพวนบ้านพวน
3. เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของพิธีบุญกำฟ้าในฐานะที่เป็นการแสดงถึง เอกลักษณ์ของลาวพวน

สมมติฐานในการวิจัย

1. สัญลักษณ์ในพิธีบุญกำฟ้าจะสะท้อนให้เข้าใจถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของลาวพวน
2. ความเชื่อในพิธีบุญกำฟ้าเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม
3. พิธีบุญกำฟ้าเป็นตัวยึดเหนี่ยวให้ลาวพวนมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งในระดับ

บุคคลและระดับชุมชน

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องพิธีกรรมจำเป็นที่จะต้องศึกษาในเรื่องของศาสนาด้วย ทั้งนี้เนื่องจากศาสนาและพิธีกรรมเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กัน โดยศาสนาจะเป็นเรื่องของความเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติ และศาสนาสามารถตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของมนุษย์ ให้มนุษย์มีความ

มั่นคงทางจิตใจในภาวะที่ต้องเสี่ยงหรือมีความไม่แน่ใจในชีวิต ดังที่ Durkheim (อ้างใน Lessa and Vogt 1965:63-75) ได้อธิบายว่าความเชื่อทางศาสนามีความจำเป็นสำหรับมนุษย์เพราะศาสนาช่วยลดระดับความขัดแย้งในใจของมนุษย์ ช่วยให้มนุษย์ลดความหวาดกลัวลงได้ ซึ่งศาสนาตามความเชื่อของ Durkheim จะสามารถตอบสนองความต้องการของปัจเจกบุคคลทั้งทางกายภาพและทางสังคมได้

ศาสนาประกอบด้วยส่วนของพิธีกรรมและความเชื่อทางด้านไสยศาสตร์ โดยมนุษย์จะใช้พิธีกรรมเป็นเครื่องต่อรองหรือควบคุมอำนาจเหนือธรรมชาติ เพื่อช่วยดลบันดาลให้เกิดสิ่งต่าง ๆ ตามที่ร้องขอ กระบวนการของพิธีกรรมจะสมบูรณ์และสร้างความมั่นใจให้มนุษย์ได้ ก็ต่อเมื่อมีการประกอบพิธีกรรมขึ้นมา ซึ่งจุดประสงค์ของพิธีกรรมในสังคมมีมากมาย เช่น พิธีกรรมที่เกี่ยวกับบรรพบุรุษ พิธีกรรมที่เกี่ยวกับวงจรชีวิต พิธีกรรมที่เกี่ยวกับการเพาะปลูก พิธีกรรมเพื่อรักษาโรค เป็นต้น และในส่วนของพิธีกรรมก็จะมีไสยศาสตร์ผสมอยู่ด้วย ซึ่งไสยศาสตร์จะมีบทบาทในการตอบสนองความต้องการด้านจิตใจเช่นเดียวกับศาสนา แต่ไสยศาสตร์จะมีการใช้กลวิธีเฉพาะเรื่องกระทำต่ออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เพื่อให้บรรลุผลตามที่หวังไว้ ดังนั้นจะพบว่าในทุกสังคมความเชื่อพิธีกรรมทางไสยศาสตร์และศาสนาจะอยู่ด้วยกันมีลักษณะผสมผสานกัน

สำหรับการศึกษาเรื่องพิธีบุญกำฟ้าของลาวพวน ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพิธีกรรมซึ่งจะมีส่วนของไสยศาสตร์ผสมอยู่ในพิธีกรรมด้วย โดยพิธีบุญกำฟ้าจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมการเพาะปลูก และก็มีบางส่วนที่เป็นพิธีกรรมบูชาบรรพบุรุษ อีกทั้งในหลายขั้นตอนของพิธีกรรมจะมีการใช้กลวิธีทางไสยศาสตร์ติดต่อกับอำนาจเหนือธรรมชาติ เพื่อดลบันดาลให้เกิดสิ่งที่มุ่งหวังด้วย ซึ่งในขณะที่มีการประกอบพิธีกรรมขึ้นมา นอกจากพิธีกรรมจะตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของมนุษย์ในขณะนั้นแล้ว พิธีกรรมยังส่งผลในทางอ้อม โดยการรวมคนลาวพวนให้มาอยู่ร่วมกัน สร้างความเป็นปึกแผ่นในสังคม นอกจากนี้ผลของการประกอบพิธีกรรมร่วมกันในพิธีบุญกำฟ้าก็ยิ่งส่งผลในด้านความสัมพันธ์ของคนในกลุ่มไปสู่วันอื่น ๆ ด้วย

ในการศึกษาพิธีกรรมและบทบาทความสำคัญของพิธีกรรมที่มีต่อสังคมนั้นได้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีการหน้าที่นิยม (Functionalism) มาเป็นกรอบในการศึกษาพิธีบุญกำฟ้านี้

โดย Malinowski ได้กล่าวถึงหน้าที่ของพิธีกรรมไว้ว่า พิธีกรรมเป็นสิ่งที่ช่วยสนับสนุนขวัญกำลังใจ และได้ยกตัวอย่างของคนที่อาศัยอยู่ในเกาะ Trobriand ในการอธิบายถึงความจำเป็นของคนในสังคมเกษตรกรรมที่จะต้องพึ่งพาศาสนา และไสยศาสตร์ พบว่านักจับปลาผู้ชำนาญ

นักประดิษฐ์และพ่อค้า ที่อาศัยอยู่ที่นี้จะทำการเพาะปลูกแบบง่าย ๆ เพื่อการยังชีพ ผลผลิตที่ได้ จะขึ้นอยู่กับธรรมชาติ พวกเขาเรียนรู้ชนิดของดิน การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสม แต่พวกเขาจะมีการประกอบพิธีกรรมโดยใช้เวทมนต์คาถาด้วย ทั้งนี้เพราะพวกเขายึดถือว่า ในการทำสวนหรือ การเกษตรหากปราศจากการประกอบพิธีกรรมดังกล่าวแล้ว ผลผลิตก็จะถูกทำลาย ได้รับความเสียหายเพราะภัยพิบัติต่าง ๆ พิธีกรรมจะช่วยปกป้องและช่วยควบคุมธรรมชาติได้

อีกตัวอย่างหนึ่งได้แก่ การหาปลาในบริเวณหมู่เกาะ Trobriand ที่เต็มไปด้วยอันตราย ฉะนั้นพวกเขาจำเป็นต้องประกอบพิธีกรรมขึ้นมา เพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยและโชคดี เช่นเดียวกับการรพ่วงทำสงครามที่นอกจากจะมีความเข้มแข็งแล้ว ยังจำเป็นต้องสร้างกำลังใจ ด้วยการประกอบพิธีกรรมอีกด้วย

Emile Durkheim ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับศาสนาและพิธีกรรมไว้ว่า ความเชื่อทาง ศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวบุคคลเข้ากับกลุ่ม และบุคคลจะทำพิธีกรรมเกี่ยวกับความเชื่อนั้น อันจะ เป็นพลังที่รวมกลุ่มบุคคลเข้าด้วยกันให้เป็นปึกแผ่น (Solidarity) เพื่อความอยู่รอดของกลุ่ม ฉะนั้นทัศนะของ Durkheim จึงถือว่าศาสนาทำหน้าที่บำรุงรักษาให้สังคมนั้นดำรงอยู่ต่อไปได้ (Continuity) นอกจากนี้กลุ่มหรือสังคมจำเป็นต้องมีการควบคุม นอกจากกฎหมายข้อบังคับทำ หน้าที่ส่วนหนึ่งแล้ว พิธีกรรมเป็นอีกส่วนหนึ่งในการควบคุมและช่วยสร้างเสถียรภาพให้แก่สังคม

นอกจากนี้ Durkheim ได้ชี้ให้เห็นว่า กลุ่มหรือสังคมจำเป็นต้องมีการควบคุมนอกจาก กฎหมายข้อบังคับทำหน้าที่ควบคุมเพียงส่วนหนึ่งแล้ว ศาสนาเป็นอีกส่วนหนึ่งในการควบคุมและ ช่วยสร้างเสถียรภาพให้แก่สังคม ศาสนาตามทัศนะของ Durkheim มีหน้าที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. ทำหน้าที่ในการเตรียมและจัดวินัย (Disciplinary and Preparatory)

หน้าที่นี้จะเป็นส่วนที่พิธีกรรมของศาสนาจะจัดให้บุคคลมีระเบียบวินัยด้วยตัวของตัวเอง และ เตรียมตนเพื่อชีวิตในสังคม

2. หน้าที่ในการยึดเหนี่ยวหรือผนึกเข้ากับสังคม (Cohesive Function) ศาสนาและ ประเพณีจะทำหน้าที่ในอันที่จะสร้างความหมายของการที่มนุษย์จำเป็นต้องอยู่ร่วมกัน มีอารมณ์และความ รู้สึกทำนองเดียวกัน ตลอดจนแสดงออกในแนวเดียวกัน เป็นการสร้างพลังของการรวมเป็นกลุ่ม

3. ทำหน้าที่ในการผนวกและฟื้นฟู (Revitalizing Function) ศาสนาและ ประเพณีจะทำหน้าที่สร้างศรัทธา ความยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณีในอดีตให้คงอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นสัญลักษณ์ของความ เป็นกลุ่มทางสังคม

4.หน้าที่ในการสร้างความรู้สึกของคุณค่า และความสุขของการมีชีวิต (Euphoric Function) พิธีกรรมทำให้เกิดมีความสุขในชีวิตร่วมกัน พร้อมทั้งเป็นการลดความกดดันเศร้าโศกในจิตใจ ในกรณีที่กลุ่มสังคมจำเป็นต้องประสพภาวะวิกฤตเสมอ ซึ่งพิธีกรรมทางศาสนาจะเป็นเครื่องชี้ว่า บุคคลที่ประสพเคราะห์กรรมนั้นมิใช่เป็นผู้เดียวที่ได้รับความทุกข์ แต่กลุ่มสังคมมีส่วนร่วมในความทุกข์อันนั้น

จะเห็นได้ว่า นักทฤษฎีทั้ง 2 ท่าน จะอธิบายหน้าที่ของศาสนาและพิธีกรรมในลักษณะเดียวกันคือ ช่วยให้ปัจเจกชนลดความหวาดกลัว ความสับสนภายในจิตใจในการเผชิญกับความจริงของชีวิต และช่วยให้สังคมเป็นเอกภาพ สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก

สำหรับในการวิเคราะห์พิธีบุญก่าฟ้าจะใช้แนวคิดทางด้านสัญลักษณ์ร่วมกับแนวคิดทางด้านโครงสร้างหน้าที่ว่า สัญลักษณ์ในพิธีบุญก่าฟ้าสามารถสะท้อนถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งพิธีกรรมมีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญอย่างไรในสังคมลาวพวน

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

พิธีกรรม หมายถึง ขนบธรรมเนียมประเพณีต่าง ๆ ตลอดจน การกระทำอันสืบเนื่องมาจากระบบความเชื่อต่าง ๆ พิธีกรรมเป็นส่วนประกอบของศาสนา ที่ชาวพื้นเมืองให้ความสนใจและถือปฏิบัติมาแต่ครั้งบรรพบุรุษ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตจะขาดเสียมิได้ เพราะพิธีกรรมมักตอบสนองต่อความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์ได้ องค์ประกอบของพิธีกรรมจะประกอบไปด้วย ผู้ประกอบพิธีกรรม ผู้เข้าร่วมพิธีกรรมและและกระบวนการขั้นตอนของพิธีกรรม ในที่นี้พิธีบุญก่าฟ้า หมายถึง พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับความอุดมสมบูรณ์และพิธีกรรมบูชาบรรพบุรุษซึ่งจะมีส่วนไสยศาสตร์เข้ามาเกี่ยวข้อง

ลาวพวน หมายถึง กลุ่มคนที่สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษที่เป็นลาวพวน จากการที่คนกลุ่มนี้มีการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างไทยและพวนมาเป็นเวลาช้านาน จึงทำให้พวนกลุ่มนี้เรียกตนเองว่า ไทยพวน เพราะเห็นว่าสืบเชื้อสายในเมืองไทย ซึ่งถือว่าเป็นคนไทยคนหนึ่งโดยสัญชาติ จึงเปลี่ยนการเรียกตนเองมาเป็นไทยพวน (เพิ่งจะมาเรียกชื่อนี้ประมาณ 10 กว่าปีที่ผ่านมา จากการสัมภาษณ์กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) แต่คนกลุ่มนี้ก็ยังคงสำนึกในความเป็นพวนอยู่ เห็นได้

จากวัฒนธรรม ประเพณี และภาษาที่ยังคงมีอยู่ สำหรับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษา เฉพาะลาวพวน ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านพวน ตำบลบางน้ำเชี่ยว อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

สัญลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่ใช้แทนความรู้สึกนึกคิดของเจ้าของพิธี ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของคนในสังคมได้ ในพิธีบุญกำฟ้าจะปรากฏสัญลักษณ์ในรูปของวัตถุ สิ่งของ กิริยา ท่าทาง ถ้อยคำ บทเพลง บทสวด

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพ็ญศรี ดุก และนารี สาริกะภูติ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่องประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของชาวลาวเวียงและลาวพวน ในอำเภอพนมสารคามและอำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ชาวลาวเวียงและลาวพวนในจังหวัดฉะเชิงเทราอพยพเข้ามาในสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ถูกกวาดต้อนและเกลี้ยกล่อมเข้ามาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ในคราวสงคราม เจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์ ทางกรมได้กำหนดพื้นที่ให้อยู่ที่บ้านท่าทรา่น ซึ่งปัจจุบันนี้เป็นส่วนหนึ่งของอำเภอพนมสารคาม อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี คนที่อพยพเข้ามา มีตั้งแต่ครอบครัวเจ้านายลงมาถึงภิกษุสามเณรและสามัญชน ชนชั้นเจ้านายได้รับราชการมีตำแหน่งเป็นนายกอง ปลัดกอง เป็นต้น ทางกรมได้กำหนดสถานภาพชาวพวนให้เป็นทาส ไพร่สมไพร่หลวง มีหน้าที่ทำส่วย ทอผ้า ไร่ ไร่ หมากพอก ไม้รวบปิ่น และเลี้ยงโคหลวง ต่อมาได้ยกบ้านท่าทรา่นขึ้นเป็นเมืองพนมสารคาม และยกบ้านพระงามเป็นเมืองสนามชัยเขต และแต่งตั้งให้ชาวลาวด้วยกันเองเป็นเจ้าเมืองทั้ง 2 เมือง และใช้การปกครองอาญา 4 ตามแบบการปกครองหัวเมืองลาวตะวันออก

กนกพรพรรณ แสงเรือง (2523) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสำนึกในเอกลักษณ์ชาติพันธุ์ของลาวพวน กรณีศึกษาชุมชนลาวพวนในอำเภอบ้านหมี่ จังหวัดลพบุรี โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 335 คน 6 ตำบล โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารประกอบ รวมทั้งเข้าไปศึกษาโดยการสังเกตการณ์โดยไม่เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวกับความสำนึกในเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ของลาวพวนว่ามีมากน้อยเพียงใด และแนวโน้มในระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นอย่างไร ความสำนึกในเอกลักษณ์ในด้านต่าง ๆ ของลาวพวนจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตัวแปรคือ วย ระดับการศึกษาและการเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม สำหรับการรักษาเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ของลาวพวน

มีผลทางสังคมทำให้เกิดการรวมตัวของลาวพวนในท้องถิ่นและต่างถิ่น อันก่อให้เกิดการช่วยเหลือ
ในระหว่างลาวพวนด้วยกันมากขึ้น

สุริยา สมุทคุปดีและคณะ (2523) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สัญลักษณ์สำคัญในบุญบั้งไฟ
โดยใช้วิธีการศึกษาแบบมีส่วนร่วมทางมานุษยวิทยา ในการเก็บข้อมูลจากต่างพื้นที่และต่างเวลา
คือ ที่จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อปี พ.ศ. 2523 และที่จังหวัดขอนแก่นเมื่อปี พ.ศ. 2533 และยังได้
ศึกษาประเพณีนี้จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การศึกษามุ่งประเด็นว่า จะอธิบายและตีความหมาย
บุญบั้งไฟอย่างไรซึ่งจากการศึกษาพบว่า ประเพณีบุญบั้งไฟ คือ พิธีกรรมแห่งความอุดมสมบูรณ์ของ
พืชพันธุ์ธัญญาหาร ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิตของชาวบ้านอีสาน ในสังคมเกษตรกรรมที่
อาศัยน้ำฝนและปัจจัยทางธรรมชาติ และเป็น "ไบอัญญาต" ที่เปิดโอกาสให้สมาชิกของสังคมได้
คลายความตึงเครียดที่เกิดจากกฎระเบียบของสังคม โดยการแสดงออกในลักษณะที่สวนทางกับ
บรรทัดฐานทางสังคม นอกจากนี้บุญบั้งไฟได้สะท้อนให้เห็นบรรทัดฐานที่แบ่งแยกบทบาทหน้าที่
ของเพศชาย-หญิง อย่างชัดเจน ด้วยการอ้างถึง โลกทัศน์และความเชื่อที่ประกอบด้วยพุทธศาสนา
ลัทธิพราหมณ์และความเชื่อเรื่องผี ขณะเดียวกันบุญบั้งไฟยังแสดงให้เห็นถึงลักษณะ โครงสร้างและ
การจัดระเบียบทางสังคมของอีสานได้อีก

ศิริลักษณ์ สุภากุล (2533) ได้ทำการศึกษาเรื่องพิธีกรรมพ่อนผีกับการจัดระเบียบ
สังคม กรณีศึกษาในจังหวัดลำปาง โดยทำการศึกษาถึงหน้าที่ประโยชน์ของพิธีกรรมพ่อนผีใน
จังหวัดลำปาง และบทบาทของพิธีกรรมที่มีผลต่อการจัดระเบียบสังคม ผลการวิจัยพบว่าพิธีกรรม
พ่อนผีมีหน้าที่ประโยชน์ที่สำคัญคือ เป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในกลุ่มตระกูลที่ประกอบพิธีกรรม
โดยมีผีบรรพบุรุษหรือที่เรียกว่า ผีปู่ย่าเป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในตระกูล ช่วยเป็นกำลังใจในการ
แก้ปัญหาและเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ในด้านการจัดระเบียบสังคม พิธีกรรมมีบทบาทในการควบคุม
ความประพฤติของคนในกลุ่มตระกูลให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ยึดมั่นในหลักคำสอนของศาสนา
โดยใช้อำนาจของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และความเชื่อเรื่องผีปู่ย่ามาควบคุมคนในสังคม พิธีกรรมช่วยขจัด
ปัญหาความขัดแย้งของคนในกลุ่มตระกูล สร้างความร่วมมือและความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในกลุ่ม
นอกจากนี้พิธีกรรมยังเป็นการแสดงถึงอดีตของกลุ่มตระกูลที่ประกอบพิธีกรรมว่า ได้สืบเชื้อสาย
มาจากชนชั้นเจ้า หรือนักรบในอดีตและในพิธีกรรมยังมีบางขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้ปลดปล่อย
อารมณ์แสดงสิ่งที่ตรงข้ามกับการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของตน

สุริยา สมุทคุปดีและคณะ (2534) ได้ทำการศึกษาเรื่องประเพณีการเทศน์มหาชาติหรือ บุญเวสของชาวอีสาน เป็นการศึกษาวิเคราะห์และตีความหมายทางมานุษยวิทยาโดยทำการศึกษาว่าทำไมบุญเวสถึงมีความสำคัญต่อชาวบ้านอีสานมากกว่าประเพณีการทำบุญอื่น ๆ ในท่ามกลาง กระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคมวัฒนธรรมของภาคอีสาน บุญเวสมีบทบาทอย่างไรต่อวิถีชีวิตของ ชาวบ้านภายใต้เงื่อนไขและบริบททางสังคม และวัฒนธรรมของชาวอีสาน ผลการศึกษาพบว่า บุญเวสของชาวอีสาน เป็นพิธีกรรมแห่งความอุดมสมบูรณ์ที่ช่วยลดความวิตกกังวลภายในจิตใจของ ชาวบ้านอีสานที่ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอนของธรรมชาติ ขณะเดียวกันบุญเวสก็ได้ช่วยกระตุ้น โครงสร้างทางสังคมของหมู่บ้านให้มั่นคงยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะหมู่บ้านอีสานซึ่งก็คล้ายกับสังคมอื่น ๆ โดยทั่วไปจะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจาก สังคมภายนอกหมู่บ้าน เช่น จากรัฐส่วนกลาง ดังนั้นหมู่บ้านและชาวบ้านจึงจำเป็นต้องสร้างกลไก ทางสังคม ที่ชาวบ้านได้สร้างขึ้นด้วยการปรับเปลี่ยน และผสมกลมกลืนวัฒนธรรมที่มาจากภายนอกให้เข้ากับเงื่อนไขภายใน เช่น เงื่อนไขทางกายภาพ-ชีวภาพ เงื่อนไขทางสังคมวัฒนธรรม ของภาคอีสาน เพื่อความอยู่รอดของหมู่บ้านและชาวบ้าน

พัฒนา กิตติอาษา (2534) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ประเพณีการทำบุญข้าวประดับดิน และบุญข้าวสากของชาวบ้านอีสาน ผลการศึกษาพบว่า ประเพณีการทำบุญข้าวประดับดิน เป็นพิธี ทางศาสนาที่มีบทบาทที่สำคัญต่อหมู่บ้านอีสานทั้งในทางสังคม เศรษฐกิจ และนิเวศวิทยาเพราะว่า แก่นสำคัญของประเพณีการทำบุญดังกล่าว ได้เน้นหนักที่ความอุดมสมบูรณ์ของข้าว และพืชพันธุ์ ัญญาหาร โดยอาศัยความเชื่อเรื่องผีบรรพบุรุษ และ "ผีตาแถก" เป็นสื่อกลาง ดังนั้น "ข้าว" จึงมีความสำคัญต่อชุมชนหมู่บ้านอีสานทั้งในระดับสังคม และปัจเจกบุคคล ดังสะท้อนให้เห็นใน พิธีกรรมทางศาสนาที่ถือได้ว่า เป็นศูนย์กลางของโลกทัศน์และความเชื่อของผู้คน

ราตรี มฤคทัต และเสาวภา พรสิริพงษ์ (2533) ได้เขียนบทความเรื่องพิธีกรรม การลาสิกขาบทของชาวลาว เป็นการศึกษาและวิเคราะห์เชิงมานุษยวิทยาในด้านที่เกี่ยวกับการ ปรับเปลี่ยนสถานภาพ และสาเหตุของความเจ็บป่วยและการป้องกัน จากการเข้าร่วมสังเฏการณ์ ในพิธีดังกล่าวที่ชุมชนลาว ตำบลเกาะหวาย อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก ผลการศึกษาพบว่า พิธีลาสิกขาบทของชาวลาว สะท้อนให้เห็นถึงระบบความเชื่อ โลกทัศน์ ความนึกคิดเกี่ยวกับโลก จักรวาล ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกันเอง สะท้อน ให้เห็นถึงความเชื่อในอำนาจลึกลับเหนือธรรมชาติ การผสมผสานความเชื่อเรื่องผี พุทธ พราหมณ์

เข้าด้วยกันได้อย่างเป็นหนึ่งเดียวและที่สำคัญที่สุด สามารถนำความเชื่อนี้มาใช้บนกลไกทางสังคมที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในสังคมพวน

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาเฉพาะพิธีบุญกำฟ้าที่หมู่ 3 บ้านพวน ตำบลบางน้ำเชี่ยว อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี เท่านั้น เนื่องจากสถานที่นี้เป็นชุมชนที่มีลาวพวนอยู่อย่างหนาแน่น

วิธีการศึกษา

การศึกษาใช้วิธีการศึกษาวิจัยทางมานุษยวิทยา โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร ซึ่งส่วนมากเป็นเอกสารงานวิจัยเกี่ยวข้องกับลาวพวน และเอกสารที่เกี่ยวกับประเพณี สถานที่ค้นคว้าข้อมูลคือ ห้องสมุดต่าง ๆ ได้แก่ ห้องสมุดคณะรัฐศาสตร์ หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศิลปากร หอสมุดแห่งชาติ และหอสมุดวัดกุฎีทอง เป็นต้น
2. ข้อมูลที่ได้จากวิจัยสนาม (Field Work) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ และแบบไม่เป็นทางการ ผู้ที่อยู่ในข่ายที่ถูกสัมภาษณ์ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู เจ้าอาวาส คนเฒ่าคนแก่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เกิดความเข้าใจบทบาทของพิธีบุญกำฟ้าที่มีต่อชุมชนลาวพวนบ้านพวน
2. ทำให้เข้าใจความหมายของสัญลักษณ์ที่ปรากฏในพิธีบุญกำฟ้า
3. เป็นการส่งเสริมและรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของลาวพวน

ข้อจำกัดในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดที่ทำให้การศึกษามีอุปสรรคอยู่บ้าง ข้อจำกัดดังกล่าวคือ ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา เป็นช่วงเวลาที่ชาวบ้านเพิ่งผ่านการประสบอัคคีภัย ซึ่งทำความเสียหายแก่บ้านเรือนหลายหลังคาเรือน โดยเฉพาะบริเวณตลาดซึ่งเป็นศูนย์กลางของหมู่บ้าน ดังนั้น ช่วงนี้เป็นช่วงเวลาที่ชาวบ้านกำลังทุกข์ใจ ชาวบ้านไปช่วยกันซ่อมแซมบ้านเรือน หลายครอบครัวก็อพยพไปอยู่ที่อื่น ดังนั้นเวลาที่จะให้ข้อมูลจึงน้อยลง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เคยทำกันในหมู่บ้าน ต้องละเว้นไป บางกิจกรรมก็ยังคงทำอยู่แต่ก็กระทำอย่างรวบรัด เพื่อความสะดวกและประหยัด โดยเฉพาะพิธีบุญกำฟ้า เป็นพิธีกรรมเดียวที่เคยจัดยิ่งใหญ่ที่สุดในหมู่บ้านทุก ๆ ปี จะมีการละเล่นมหรสพมากมายก็ได้งดแสดง มีเพียงการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และความเชื่อดั้งเดิมเท่านั้น และบางพิธีกรรมก็งดไป เช่น ขั้นตอนการแห่แม่โพน ทำให้การเก็บข้อมูลไม่ละเอียดครบถ้วน ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องมาเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในปีถัดมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิแสดงแนวทางในการศึกษา

บทบาทของพิธีบุญกำน้ำที่มีต่อชุมชนและบุคคล

โครงสร้างและการจัดระเบียบทางสังคม

พิธีกรรม

สัญลักษณ์ต่าง ๆ

- วัตถุ สิ่งของ
- การกระทำ
- คำพูด

บทบาทที่มีต่อชุมชน

เป็นกลไกสร้างความเป็นปึกแผ่นในสังคม
 โดยรวมคนวานที่ไปอยู่ที่อื่นให้มาประกอบพิธีร่วมกัน
 ช่วยยึดเหนี่ยวความสัมพันธ์ในหมู่บ้าน
 ช่วยจัดระเบียบทางสังคม เช่น

- ลดความขัดแย้งในสังคม

สร้างความสามัคคีในหมู่บ้าน
 ช่วยพัฒนาหมู่บ้าน
 แสดงเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของลาวพวน

บทบาทที่มีต่อบุคคล

ช่วยลดความวิตกกังวลทางด้านจิตใจ
 เพิ่มขวัญและกำลังใจในการทำงาน
 สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว